

О. Г. Шило
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
Національного університету "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого" (м. Харків)

УДК 343.162 (477)

ДО ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ СЛІДЧОГО СУДДІ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

*Розглядається проблема запровадження в кримінальному процесі
України інституту слідчого судді; з'ясовується його можлива
кримінально-процесуальна компетенція.*

Ключові слова: слідчий суддя, судовий захист, кримінально-процесуальна діяльність, суб'єкт кримінального процесу.

Особливий характер напрямів судової діяльності в досудових стадіях кримінального процесу, їх системний зв'язок із основним провадженням по розслідуванню злочину, необхідність забезпечення прав і свобод людини, яка є його учасником, ефективним судовим захистом призвели багатьох науковців до обґрунтування пропозиції стосовно запровадження нового суб'єкта кримінального процесу — слідчого судді, а також створення відповідної правової моделі функціонування інституту слідчого судді.

Окремі аспекти цієї проблеми стали предметом наукового пошуку вітчизняних вчених: В. Д. Бринцева, Ю. М. Грошевого, В. В. Лобача, Л. М. Лобойка, О. С. Мазур, М. А. Маркуш, О. Р. Михайленка, А. В. Молдована, М. А. Погорецького, Д. П. Письменного, І. В. Рогатюка, Н. В. Сібільової, З. Д. Смітійенко, Ю. В. Скрипіної, В. М. Федченка, В. І. Чорнобука, В. І. Шишкіна, М. Є. Шумила та ін. Серед досліджень російських науковців, присвячених розгляду цієї проблеми, необхідно назвати роботи О. В. Бикової, В. М. Галузо, Л. В. Головка, І. Ф. Демідова, Ю. В. Дерішева, М. М. Ковтуна, В. М. Когана, Н. О. Колоколова, Е. Ф. Куцової, В. О. Лазаревої, А. І. Макаркина, К. Мамі, Н. Г. Муратової, Ю. В. Рошціної, О. В. Смирнова, М. Є. Токаревої, А. П. Фокова, А. Г. Халіулїна, О. В. Хімічевої та ін.

Інститут слідчого судді передбачено Концепцією реформування кримінальної юстиції, затвердженій Указом Президента України від 8 квітня 2008 р. № 311, а також проектами КПК¹. Відповідно до Концепції слідчий суддя — це суддя суду першої інстанції, який призначатиметься із суддів цього суду в порядку черговості для виконання функцій судового контролю під час досудового розслідування. За проектом КПК № 1233 слідчий суддя — суддя місцевого загального суду, призначений головою місцевого загального суду для забезпечення додержання конституційних прав і свобод громадян у стадії досудового провадження (п. 47

¹ Законом України "Про судоустрій і статус суддів" слідчого судді не передбачено, що, на наш погляд, може бути пояснено тим, що на нього поширюється статус судді, який є єдиним для суддів всієї судової системи України. Процесуальний статус слідчого судді є різновидом професійного статусу, особливості якого визначаються кримінально-процесуальними нормами, що закріплюють його компетенцію.

ст. 6). Кодекс, підготовлений Національною комісією, встановлює, що слідчим суддею є суддя, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому законом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Слідчий суддя у суді першої інстанції визначається із складу суддів цього суду в порядку черговості (ст. 29). У кримінально-процесуальній науці слідчого суддю запропоновано визначати як суддю, уповноваженого забезпечувати законність та обґрунтованість обмеження конституційних прав і свобод людини на досудовому провадженні у кримінальній справі, до компетенції якого належить прийняття рішення про застосування заходів кримінально-процесуального примусу, проведення процесуальних дій та оперативно-розшукових заходів, що обмежують конституційні права людини, а також розгляд скарг на дії (бездіяльність) та рішення особи, яка провадить дізнання, слідчого та прокурора [1, с. 6].

Основним призначенням слідчого судді є здійснення судового захисту прав, свобод і законних інтересів осіб, які беруть участь у кримінальному процесі, та забезпечення тим самим законності провадження на досудових стадіях.

Запровадження інституту слідчих суддів спрямоване на модернізацію механізму здійснення судової діяльності в досудових стадіях кримінального процесу, його оптимізацію та підвищення ефективності. Втім він не викликає необхідності кардинального реформування моделі досудового слідства, оскільки йдеться не про судового слідчого, тобто суб'єкта, який безпосередньо здійснюватиме слідчі дії, а про слідчого суддю, до компетенції якого належить здійснення судово-контрольної та дозвільної діяльності. Тому цілком правильним є зауваження М. М. Ковтуна стосовно недопустимості застосування понять “слідчий суддя” та “судовий слідчий” в одному контексті як синонімів, оскільки це зовсім різні суб'єкти кримінального процесу з різним правовим статусом і обсягом процесуальної компетенції. Судовий слідчий діяв у кримінальному процесі за Статутом кримінального судочинства 1864 року як посадова особа, яку організаційно було включено до системи судового відомства [2, с. 15]. Аналіз статей Статуту, що визначають процесуальні повноваження судового слідчого, дозволяє дійти висновку, що за своїми функціональним призначенням він був подібний до “звичайного слідчого з радянського кримінального процесу” [3, с. 7]. Тому пропозиції стосовно організаційного реформування органів досудового слідства, передачі їх до системи Міністерства юстиції України, які лунають у ході реформування органів кримінальної юстиції, що розпочато останнім часом в Україні, спрямовані на створення нової моделі досудового слідства з підпорядкуванням цих органів судовій владі подібно до того, як це було передбачено за Статутом кримінального судочинства 1864 року.

Запровадження інституту слідчого судді визначає зовсім інший вектор реформування — модернізацію існуючої сьогодні моделі реалізації судової влади в досудовому провадженні у кримінальній справі, відповідно до якої обмеження конституційних прав людини у сфері кримінального судочинства здійснюється виключно за рішенням суду, до компетенції якого, крім того, належить і розгляд та вирішення правових конфліктів, що виникають у зв'язку із розслідуванням злочину. На сучасному етапі аналоги інституту слідчого судді передбачені не лише законодавством європейських держав (Франції, Німеччини, Італії, Швейцарії, Бельгії, Латвії, Молдови), а й країн звичаєвого права, зокрема, Англії, США. Особливості функціонування даного інституту в різних державах світу досліджено в роботах В. І. Боярова, Л. В. Головка, К. Ф. Гуценка, О. В. Мазур, О. Р. Михайленка, А. В. Молдована, В. В. Молдована, В. В. Пейсікова, М. О. Пешкова, О. В. Смирнова, Б. О. Філімонова та ін.

Узагальнення сучасних поглядів на можливу модель функціонування інституту слідчого судді дає змогу виділити два основних напрями. Прихильники першої точки зору вважають, що необхідно забезпечити організаційну автономність слідчого

судді від установ, які здійснюють правосуддя. Це дозволить, зазначає О. В. Смирнов, єдину раніше функцію юстиції диференціювати на дві відносно самостійні підфункції — судового контролю на попередньому розслідуванні, з одного боку, і розгляду та вирішення справи в подальших стадіях, — з другого [4, с. 53]. Цю ж точку зору обстоюють Ю. М. Грошевий, А. І. Макаркин, М. А. Маркуш, Н. Г. Муратова, А. С. Сбоев, Ю. В. Скрипіна та інші науковці, які вважають доцільним повну процесуальну автономність слідчого судді, яка може бути забезпечена декількома варіантами побудови системи слідчих суддів. Перший з них ґрунтується на пропозиції створення окремої системи слідчих суддів. Як зауважує Ю. М. Грошевий, слідчі судді мають становити окрему гілку судової системи і взагалі не входити до складу суду загальної юрисдикції [5, с. 697]. В. Д. Бринцев, підтримуючи позицію щодо необхідності забезпечення автономності слідчого судді і неможливості розгляду ним будь-яких справ по суті, зазначає, що структурно підсистема досудового слідства повинна складатися із спеціальних слідчих суддів (суддів з контролю), які організаційно сформовані на базі районних судів, і спеціальної колегії судового контролю в судах другого рівня [6, с. 65, 80]. Н. В. Сібільова вважає: “щоб не допустити паралічу судової системи, слід або збільшити чисельність суддів, або відокремити суддів, які розглядають тільки питання контролю за дотриманням законів на попередньому слідстві, від тих, які розглядають справу по суті. Такий суддя не повинен організаційно знаходитись у тій же судовій установі, бо інакше на нього не можуть бути поширені вимоги Європейського суду щодо неупередженості.

Треба утворити окремий суд, який поряд з указаними питаннями вирішував би й інші, наприклад, справи:

а) про поновлення прав і свобод людини, порушених рішеннями, діями або бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб;

б) за скаргами засуджених на рішення, дії чи бездіяльність установ виконання покарань;

в) за скаргами учасників процесу на дії чи рішення слідчого, дізнавача чи прокурора по кримінальній справі” [7, с. 180].

З погляду М. А. Маркуш, “... у вітчизняному кримінальному процесі вкрай необхідно ввести процесуальну фігуру слідчого судді, який не повинен входити в структури конкретних судів першої інстанції, а має бути повністю автономною процесуальною фігурою”. Автор пропонує створити окрему палату при апеляційному суді, що розглядала б апеляції на рішення слідчого судді [8, с. 91–92]. Слідчі судді не можуть бути членами судів, які входять до системи установ, які відправляють правосуддя, наполягає О. В. Смирнов. Автор стверджує, що таким чином “судова система однією рукою зачиняє за обвинуваченим двері арештантської камери, а другою підписує йому виправдувальний вирок”. Це положення, на думку вченого, виходить з принципу змагальності, тому для правильної постановки судового контролю і правосуддя незалежних судових систем повинно бути декілька. Проте одночасно сам науковець погоджується зі складністю реалізації цієї пропозиції [9, с. 53]. Слідчий суддя, вважає М. В. Парфьонова, не може входити до складу будь-якого суду, однак повинен мати свій офіс з відповідним допоміжним персоналом. Було б ідеально, якби судова система мала інститут слідчих суддів як спеціалізований федеральний суд, повністю відокремлений від судів загальної юрисдикції [10, с. 78].

У змагальному процесі, зазначає А. І. Макаркин, суворого розмежування потребують не лише основні кримінально-процесуальні функції, а й різні напрями судової діяльності. Це означає, що оскарження рішень слідчих суддів має здійснюватися у вищестоящому органі цього ж судово-слідчого відомства. Таким органом могла б стати колегія слідчих суддів, яка є певним аналогом слідчої палати за законодавством Франції [11, с. 116–118]. Варто відзначити, що реформа

кримінального процесу Франції 2000 року радикально його змінила, передавши повноваження юрисдикційного характеру, пов'язані із обмеженням прав людини в кримінальному судочинстві, від слідчого судді до судді із свобод і ув'язнення, який був уведений Законом від 15.09.2000 р. № 2000-516 "Про захист презумпції невинуватості і прав потерпілого" [12, с. 346].

Схожий суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності передбачений і КПК ФРН, відповідно до якого первинні ступені досудового слідства зосереджені в руках прокурора. Але у цій стадії кримінального процесу він позбавлений права застосовувати заходи, що обмежують свободу обвинуваченого: для цього він повинен мати дозвіл судді (*Amtsrichter'a*).

До повноважень такого судді належить вирішення питання щодо:

а) надання дозволу на застосування заходів процесуального примусу, які умовно можна поділити на три групи: заходи, що призначені забезпечити явку обвинуваченого, свідків, інших учасників кримінальної справи до посадової особи, яка провадить розслідування, чи до суду (взяття обвинуваченого під варту), привід обвинуваченого та свідка; заходи, які гарантують збирання доказів (обшук житла, службових приміщень, особистий обшук, виїмка, виїмка поштово-телеграфної кореспонденції, контроль над засобами комунікації, огляд речей, медичне освідчення, молекулярно-генетичне дослідження, встановлення особи за допомогою ДНК, поміщення обвинуваченого для проведення судово-психіатричної експертизи, довготривале спостереження за обвинуваченим, допит обвинуваченого, свідків; заходи короткочасного обмеження волі, які спрямовані на встановлення особи (затримання, перевірка та встановлення особи на спеціальних контрольних пунктах, примусове фотографування та зняття відбитків пальців, особисте проведення слідчих дій суддею;

б) інші повноваження суду на досудовому провадженні у кримінальній справі (накладення майнового арешту, оголошення розшуку обвинуваченого, застосування тимчасової заборони займатися професійною діяльністю, обрання, зміна та відсторонення захисника у справі, контроль за ознайомленням учасниками кримінального процесу з матеріалами справи, допуск до участі у справі помічників: чоловіка (дружини) чи особи, яка проживає разом з обвинуваченим, висування публічного обвинувачення).

За законодавством Італії взяття під варту, зняття інформації з каналів зв'язку, в окремих випадках протоколювання показань свідків, контроль за дотриманням строків досудового провадження здійснюється спеціальним суддею з попереднього розслідування (*giudice per le indagini preliminari*, скорочено GIP). Цей суддя призначається на посаду в кожний трибунал або суд адміністративного чи муніципального округу, який включає територію декількох комун. Спочатку до його компетенції також входила участь як головуючого при попередньому слуханні справи, проте закон 1998 року змінив кримінально-процесуальний кодекс і передав цю функцію іншому спеціальному судді *giudice dell'udienza preliminare* (скорочено GUP — суддя з попередніх слухань).

Контрольна функція суду за законодавством Англії здійснюється шляхом використання таких засобів судового захисту публічно-правового характеру, як наказ *habeas corpus*, наказ мандамус (*mandamus*), судова заборона (*prohibition*) та ордер сертиорарі (цертиорарі) (*certiorari*) [10, с. 295].

Ідея створення контролюючого судового органу на стадії досудового слідства не обминула і країни СНД. Пунктом 24 ст. 6 КПК Республіки Молдова передбачено суддю з кримінального переслідування, який наділяється також функцією контролю процесуальних дій, що виконуються в перебігу цієї діяльності.

До його компетенції входить прийняття рішень про:

- а) взяття особи під попередній або домашній арешт;
- б) зміну, призупинення або скасування цих запобіжних заходів;

- в) тимчасове звільнення затриманого, заарештованого чи скасування цих заходів;
- г) дозвіл на проведення обшуку, освідування, арешт майна;
- д) вилучення речей, документів, які містять державну, комерційну або банківську таємницю;
- е) ексгумацію;
- є) тимчасове відсторонення від посади;
- ж) поміщення особи до медичної установи;
- з) дозвіл на прослуховування переговорів, на виїмку кореспонденції, на відеозапис;
- і) злочини, вчинені в судовому засіданні;
- к) допит свідків (у випадках, якщо з поважних причин він не зможе брати участь у судовому розгляді кримінальної справи, а також з метою забезпечення його безпеки) та ін. (ст. 41).

Цілком очевидно, що при розробці нового кримінально-процесуального законодавства України може бути використано позитивний досвід функціонування цього інституту у зазначених країнах, оскільки конвергенція процесуальних форм у даному випадку є правомірною. Водночас слід враховувати, що запровадження інституту слідчого судді в кримінальному процесі України з такою ж компетенцією та організаційним устроєм, як у його зарубіжних аналогів, може призвести до зміни самої моделі досудового розслідування з розшукового на змагальний, що логічно передбачає необхідність реформування його основних інститутів.

Прикладом теоретичної моделі інституту слідчого судді, адаптованого до чинного законодавства РФ, за яким досудове розслідування залишається розшуковим, може бути проект Закону "Про слідчих суддів у Російській Федерації", розроблений Н. Г. Муратовою. Відповідно до нього слідчі судді призначаються (обираються) на посаду законодавчим (представницьким) органом державної влади суб'єкта Російської Федерації або обираються на посаду населенням відповідного територіального адміністративного районного (міського) утворення в порядку, встановленому законом суб'єкта Російської Федерації. Слідчий суддя призначається (обирається) на посаду на строк, встановлений законом суб'єкта Російської Федерації, але не більше ніж на п'ять років. По закінченню цього строку особа, яка займала посаду слідчого судді, може знову висувати свою кандидатуру для призначення (обрання) на цю посаду. При повторному і наступних призначеннях (обраннях) строк повноважень слідчого судді не може перевищувати п'яти років [11, с. 334–335]. На нашу думку, зазначена пропозиція заслуговує на увагу, адже створення окремої системи слідчих суддів забезпечуватиме не епізодичну участь судді у досудовому провадженні, як це має місце за чинним законодавством при розгляді ним окремих скарг чи подань, а постійний наскрізний характер його діяльності, що сприятиме підвищенню ефективності судового захисту, відповідальності слідчого судді за кожне прийняте рішення.

Водночас уведення такої спеціалізації суддів має також і певні недоліки, які в узагальненому вигляді можна звести до таких позицій: по-перше, здійснення суддею виключно функцій слідчого судді протягом тривалого часу суттєво знижує його кваліфікаційний рівень, оскільки він не розглядає справ по суті і тому коло питань, які він вирішує, є значно вужчим порівняно з іншими суддями, які щоденно розглядають справи різної категорії та складності; по-друге, як справедливо зазначає В. Т. Маляренко, в умовах складної економічної ситуації в країні вирішити проблему формування окремої гілки слідчих суддів доволі важко. За влучним виразом автора, передбачити відповідну норму — це одне, а втілити її в життя — зовсім інше. Така система є надто економічно важкою [13, с. 41].

З огляду на це, в сучасних умовах більш прийнятним здається інший підхід, який також висловлено в науковій літературі та частково втілено у проектах КПК України. Він полягає в пропозиції створення слідчих суддів у системі місцевих судів. Проект КПК, підготовлений Національною комісією, а також проект КПК № 1233, як зазначалося, визначають місце слідчого судді в складі місцевого загального суду і не допускають здійснення ним своїх повноважень на постійній основі.

По-різному в доктрині кримінального процесу вирішується й питання стосовно кримінально-процесуальної компетенції слідчого судді. У змагальному кримінальному процесі, за твердженням А. І. Макаркина, судовий контроль має стати виключною формою реалізації функції юстиції на попередньому слідстві і включати такі напрями судової діяльності:

- 1) прийняття рішення про хід процесу (рух справи);
- 2) легалізацію даних, які зібрані сторонами як докази;
- 3) контроль пред'явлення обвинувачення;
- 4) контроль обмеження конституційних прав [11, с. 125].

Підтримуючи цю тезу, вважаємо за необхідне акцентувати увагу на типології процесу, в якому автором визначається компетенція слідчого судді — йдеться виключно про змагальний процес. Якщо ж досудове розслідування залишається розшуковим, то, звичайно, й компетенція слідчого судді має бути вужчою, оскільки прийняття рішень стосовно руху справи має належати до відання прокурора як органу, що здійснює функцію кримінального переслідування, а суду слід діяти лише там, де йдеться про обмеження конституційних прав і свобод людини у зв'язку із здійсненням кримінального провадження.

В. Н. Бібіло вважає, що роль слідчого судді повинна полягати і в тому, щоб проводити підготовку справи до слухання в судовому розгляді. Головне призначення слідчого судді в тому, щоб власними процесуальними засобами без допомоги органів, призначених для розслідування злочинів, довести кримінальну справу, яка надходить до суду, до такого стану, щоб вона була предметом розгляду в стадії судового розгляду, в якій би виносився лише вирок (обвинувальний чи виправдувальний), виключаючи ухвалу про направлення справи на додаткове розслідування або її закриття [14, с. 43]. Слідчий суддя, на думку цього автора, не повинен мати права проводити слідчі дії, наприклад допит, обшук, виїмку тощо. У плані збирання доказів його діяльність слід звести до можливості витребування документів [14, с. 43].

За вже згаданим проектом закону Н. Г. Муратової до компетенції слідчого судді належить розгляд скарг учасників кримінального судочинства на дії (бездіяльність) та рішення органу дізнання, дізнавача, слідчого та прокурора; розгляд клопотань учасників кримінального судочинства про проведення слідчих дій або прийняття процесуальних рішень для встановлення обставин, які мають значення для справи, забезпечення прав і законних інтересів особи; прийняття рішень про застосування запобіжних заходів; про провадження окремих слідчих дій; про прийняття окремих процесуальних рішень при здійсненні міжнародного співробітництва у сфері кримінального судочинства [15, с. 331–337]. Схожу модель цього інституту передбачено проектом КПК України № 1233. Відповідно до ст. 28 законопроекту на слідчих суддів покладається забезпечення додержання конституційних прав і свобод громадян у стадії досудового провадження. При здійсненні цієї функції слідчий суддя у межах своєї компетенції уповноважений за поданням органу дізнання, слідчого чи прокурора вирішувати питання про взяття і тримання особи під вартою, взяття особи під нагляд міліції, про проникнення до житла або іншого володіння особи для проведення в них огляду чи обшуку, про накладення арешту на майно або кошти банку, що знаходяться на його рахунках, арешту на кошти та інші цінності юридичних або фізичних осіб, що знаходяться в

банку, а також звільнення такого майна з-під арешту; розглядати скарги на процесуальні рішення, дії та бездіяльність особи, яка здійснює дізнання, органу дізнання, слідчого чи прокурора; здійснювати інші повноваження, надані йому цим Кодексом. Аналіз цих положень дозволяє дійти висновку, що порівняно з чинним законодавством України, яке визначає компетенцію суду на досудових стадіях кримінального процесу, законопроект лише дещо розширює її межі, не змінюючи кардинально ролі слідчого судді в кримінальному судочинстві, що логічно узгоджується з концепцією досудового розслідування, яка передбачена цим законопроектом.

Інший підхід спостерігається в проекті КПК України, розробленому Національною комісією, яким запроваджено змагальну модель досудового кримінального провадження, у зв'язку з чим компетенція слідчого судді є значно ширшою: всі заходи забезпечення кримінального провадження застосовуються на підставі ухвали слідчого судді (ст. 130), слідчі дії (гласні та негласні), які обмежують конституційні права людини, також проводяться виключно за ухвалою слідчого судді; до компетенції слідчого судді належить також продовження строків досудового розслідування (ст. 265), розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи державного обвинувача (ст. 277). Сприйняття такої моделі функціонування даного інституту потребує законодавчого вирішення питання щодо преюдиційності рішень слідчого судді, зокрема стосовно вирішення питання про надання доказового значення представленим сторонами фактичних даних (або відмову в цьому).

Підтримуючи в цілому ідею запровадження нового суб'єкта кримінально-процесуальної діяльності — слідчого судді, вважаємо, що визначення його компетенції цілком залежить від нормативної моделі досудового провадження, якій законодавець надасть пріоритет у новому кримінально-процесуальному законодавстві. Водночас потрібно зазначити, що метою діяльності слідчого судді є надання ефективного судового захисту учасникам кримінального процесу, їх прав, свобод та законних інтересів. Досягнення цієї мети можливо забезпечити лише за умови надання його діяльності наскрізного, а не епізодичного, ситуативного характеру. Вона має поширюватися на всі правовідносини, в яких виникає конфлікт, порушуються (чи можуть бути порушені) права, свободи та законні інтереси їх суб'єктів. Тому здається, що здійснення ефективного судового захисту на досудовому провадженні може бути забезпечено лише за умови віднесення до компетенції слідчого судді таких юрисдикційних дій, як розгляд скарг учасників кримінального провадження на дії, бездіяльність та рішення органу дізнання, слідчого та прокурора; прийняття рішення за поданням органу досудового слідства та прокурора про проведення слідчих дій, які обмежують конституційні права людини; участь у допиті підозрюваного та пред'явленні обвинувачення; розгляд питань, пов'язаних зі звільненням від кримінальної відповідальності з nereабілітуючих підстав і про застосування примусових заходів виховного характеру, що, як справедливо зауважує Ю. М. Грошевий, значною мірою розвантажить суддів, які сьогодні вирішують такі справи [5, с. 696] (ця пропозиція є цілком прийнятною за умови створення окремої системи слідчих суддів); вирішення питання допустимості доказів при встановленні порушень вимог закону, допущених при проведенні слідчих дій.

Сказане дозволяє дійти висновку, що запровадження інституту слідчого судді спрямоване на створення нового процесуального механізму, що підвищує рівень захисту прав, свобод і законних інтересів людини, яка залучається до участі в кримінальному судочинстві.

Список використаних джерел

1. Бибило, В. Н. Судебная власть в уголовном судопроизводстве [Текст] / В. Н. Бибило. — Мн. : Право и экономика, 2001. — 210 с.

2. Ковтун, Н. Н. О понятии и содержании понятия “судебный следователь” (“следственный судья”) [Текст] / Н. Н. Ковтун // Российский судья. — 2010. — № 5. — С. 15–19.
3. Бринцев, В. Д. Досудове слідство: судовий слідчий чи “слідчий суддя”? [Текст] / В. Д. Бринцев // Право України. — 1997. — № 7. — С. 7–9.
4. Грошевий, Ю. М. Проблема удосконалення законодавства, що регулює кримінально-процесуальну діяльність [Текст] / Ю. М. Грошевий // Вісник Академії правових наук України. — 2003. — № 33–34. — С. 686–698.
5. Бринцев, В. Д. Судебная власть (правосудие). Итоги реформ 1992–2003 гг. на Украине [Текст] / В. Д. Бринцев. — Х. : Ксилон, 2004. — 232 с.
6. Сібільова, Н. В. Судоустрійний аспект реалізації принципу неупередженості суду [Текст] / Н. В. Сібільова // Актуальні проблеми формування правової держави в Україні : до 50-ї річниці Конвенції про захист прав людини та основних свобод : матер. міжнар. наук.-практ. конф. : [у 2-х ч.] / за ред. М. І. Панова. — Х. : Нац. юрид. акад. України, 2000. — Ч. 2. — С. 180–182.
7. Маркуш, М. А. Принцип змагальності в кримінальному процесі України [Текст] : [монограф.]. — Х. : СЦД ФО Вапнярчук Н. М., 2007. — 208 с.
8. Смирнов, А. В. Модели уголовного процесса [Текст] / А. В. Смирнов. — СПб. : Наука, 2000. — 224 с.
9. Парфенова, М. В. Охрана конституционных прав подозреваемого и обвиняемого в досудебных стадиях уголовного процесса России [Текст] / М. В. Парфенова. — М. : Юрлитинформ, 2004. — 184 с.
10. Макаркин, А. И. Состязательность на предварительном следствии [Текст] / А. И. Макаркин. — СПб. : Юрид. центр Пресс, 2004. — 265 с.
11. Гуценко, К. Ф. Уголовный процесс западных государств [Текст] / К. Ф. Гуценко, Л. В. Головкин, Б. А. Филимонов. — М. : ИКД Зерцало-М, 2002. — 480 с.
12. Маляренко, В. Т. До питання про запобіжні заходи в кримінальному процесі [Текст] / В. Т. Маляренко // Вісник Верховного Суду України. — 2000. — № 4 (20). — С. 41–44.
13. Михайлов, А. М. Судебная власть в правовой системе Англии [Текст] / А. М. Михайлов. — М. : Юрлитинформ, 2009. — 344 с.
14. Муратова, Н. Г. Система судебного контроля в уголовном судопроизводстве: вопросы теории, законодательного регулирования и практики [Текст] / Н. Г. Муратова. — Казань : Казан. гос. ун-т им. В. И. Ульянова-Ленина, 2004. — 346 с.
15. Скрипіна, Ю. В. Слідчий суддя в системі кримінально-процесуальної діяльності (порівняльно-правове дослідження) [Текст] : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес; криміналістика та судова експертиза” / Ю. В. Скрипіна ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2008. — 20 с.

Рекомендовано до друку кафедрою кримінального процесу
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”
(протокол № 11 від 10 травня 2011 року)

Надійшла до редакції 23.06.2011

Шило О. Г. К вопросу внедрения института следственного судьи в уголовном процессе Украины

Рассматривается проблема учреждения в уголовном процессе Украины института следственного судьи; выясняется его возможная уголовно-процессуальная компетенция.

Ключевые слова: следственный судья, судебная защита, уголовно-процессуальная деятельность, субъект уголовного процесса.

Shylo, O. H. On Introduction of the Institution of the Investigative Judge in the Criminal Process of Ukraine

This article is about problem of setting up an institution of investigation judge in the criminal process of Ukraine; clears up his possible criminal procedure competence.

Key words: investigative judge, judicial protection, criminal procedural activities, the subject of criminal proceedings.

